

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/3/2017
Identifikačné číslo spisu:	6013898954
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6013898954.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného I. A. pre zločin úmyselného ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 87 ods. 1 a 2, 2. prípad rakúskeho trestného zákonníka, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 15. mája 2017 v Bratislave sťažnosť odsúdeného I. A. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. marca 2017, sp. zn. 3Ntc/8/2013, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného I. A. s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov s použitím § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného I. A. o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Trest odňatia slobody si odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach (ďalej len „ústav“) na základe rozsudku krajského súdu z 11. decembra 2013, sp. zn. 3Ntc/8/2013, ktorým bolo podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 344/2012 Z. z. (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodnuté, že rozsudok Krajského súdu Linz z 21. januára 2013, sp. zn. 24 Hv 60/12x-ON 200 v spojení s rozhodnutím Vyššieho krajského súdu Linz z 19. júna 2013, sp. zn. 9 BS 174/13x a uznesením Najvyššieho súdneho dvora Rakúskej republiky zo 16. mája 2013, sp. zn. 13 Os 25/13w-5 sa uznávajú a uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom strázenia, sa na území Slovenskej republiky vykoná.

V napadnutom uznesení krajský súd vysvetlil, že formálnu podmienku pre podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený splnil po tom, ako vykonal dve tretiny uloženého trestu. Pokiaľ išlo o materiálnu podmienku, súd skonštatoval, že v prípade odsúdeného nemožno očakávať, že by v

budúcnosti viedol riadny život. Poukázal pri tom na to, že odsúdený má za ostatných 13 rokov 9 záznamov v registri trestov, pričom trestnú činnosť, za ktorú bol právoplatne odsúdený spáchal na území Rakúskej republiky.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odsúdený I. A. sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že napriek tomu, že bol v minulosti už vo výkone trestu odňatia slobody, teraz uložený trest vykonáva s pokorou, o čom svedčí aj jeho preradenie do miernejšieho stupňa stráženia. Vzhľadom k tomu sa podanou sťažnosťou v podstate domáhal opätovného poskytnutia ďalšej šance skoršieho prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, ako správne krajský súd skonštatoval, túto odsúdený splnil po vykonaní dvoch tretín trestu.

Vo vzťahu k materiálnej podmienke, najvyšší súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že táto nie je naplnená. Aj najvyšší súd je toho názoru, že opakované páchanie druhovo identickej trestnej činnosti prevažne majetkového charakteru, za ktorú bol I. A. v období rokov 2000 - 2013 osemkrát odsúdený svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Aj v správe riaditeľa ústavu na výkon trestu sa z tohto dôvodu konštatuje nepriaznivá resocializačná prognóza, resp. že odsúdený neplní podmienky pre podmiennečné prepustenie.

Vo vzťahu k prípadným námietkam odsúdeného najvyšší súd upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. „Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentár. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952.).

Okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenie z 12. augusta 2015, sp. zn. 3 Urtost 3/2015, z 10. septembra 2014, sp. zn. 1 Tost 19/2015, z 25. februára 2015, sp. zn. 3 Urtost 1/2015, z 24. septembra 2015, sp. zn. 6 Urtost 1/2015, zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtost

2/2016), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti.

Najvyšší súd sa teda rovnako nestotožnil s názorom odsúdeného, že na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť nemožno pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení prihliadať. Naopak, posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom, ktorý je vyslovený s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, a pri ktorom je súd vždy odkázaný na objektívne okolnosti. Takouto okolnosťou sú aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Isteže, nemožno paušálne dospieť k záveru, že u viacnásobných recidivistov, už podmienечné prepustenie z výkonu trestu a priori nepripadá do úvahy. Faktom ale je, že s ohľadom na ich kriminálnu minulosť, bude splnenie materiálnej podmienky (o ich polepšení a nízkeho rizika recidívy) skôr výnimočné, ako bežné.

Pokiaľ ide konkrétne o odsúdeného I. A., najvyšší súd zdôrazňuje, že tento už dostal zo strany spoločnosti opakovane možnosť preukázať, že aj „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a I. A. sa k páchaniu trestnej činnosti navrátil.

V tomto kontexte preto tvrdenia odsúdeného I. A. nie sú relevantné. Naopak, uvedené svedčí skôr v jeho neprospech, keďže z neho vyplýva, že spoločnosť mu opakovane (neúspešne) dávala šancu napraviť sa.

Na podklade vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosť odsúdeného I. A. ako nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.